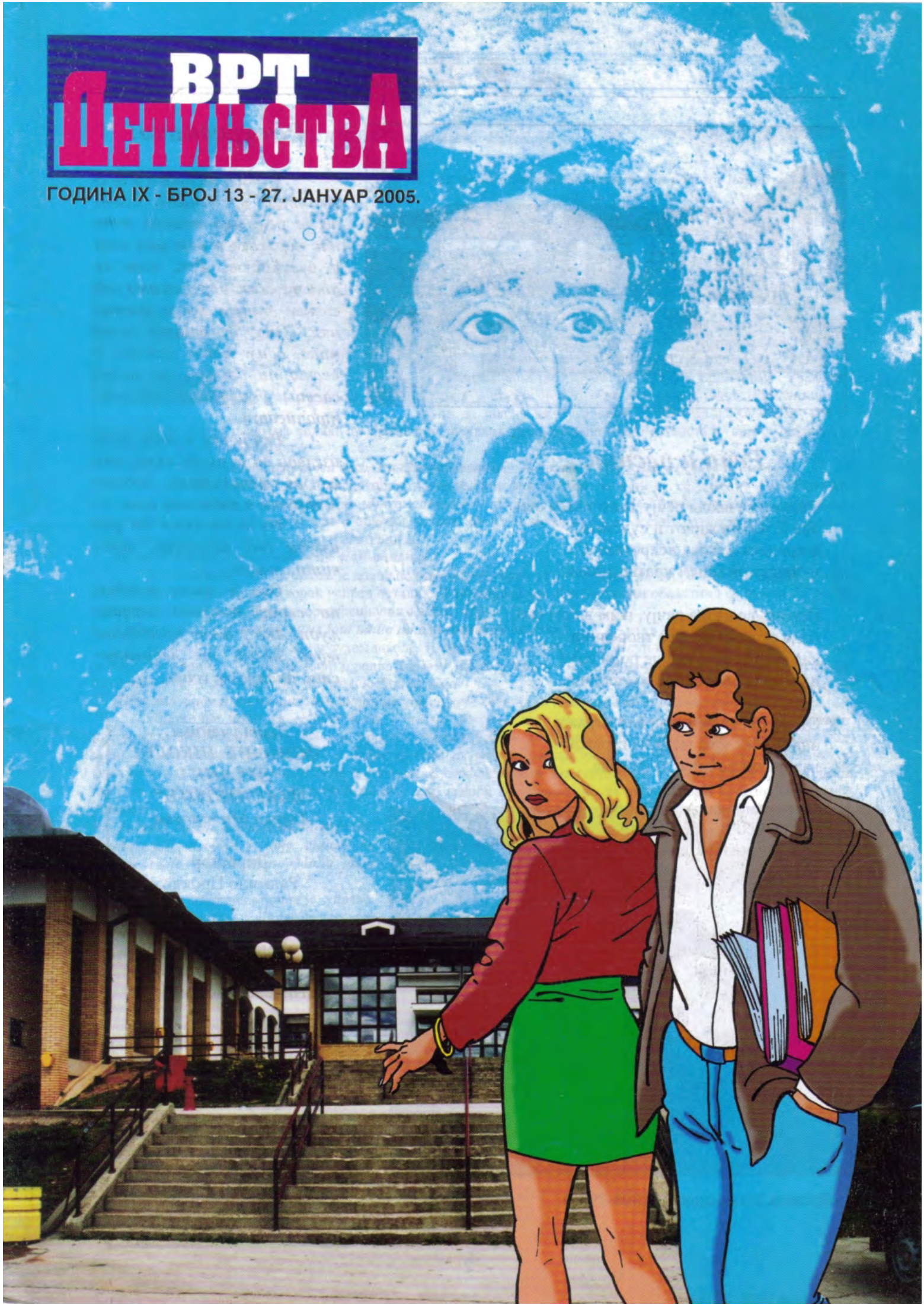

ВРТ ДЕТИЊСТВА

ГОДИНА IX - БРОЈ 13 - 27. ЈАНУАР 2005.

Речи и песник

Песник не влада речју, њим влада она,
она је његов живот и судбина,
и крилата његова некретнина,
и опасна са срцем кратка спона.

Песник не влада речју, њим влада она,
мада су речи његова творевина,
кад створи реч, као да роди сина
и да му је звезда поезије склона.

Он не тражи реч, она њега тражи,
она је увек крај њега на стражи
кад песма почиње да се рађа.

Од песника боље знају оне
када треба које да зазвоне,
у часу усхита и часу незнања.

Десанка Максимовић (1898-1993)

Реч уредника!

У овим тежким и бременитим временима, остала је реч, као нешто што нас одржава и даје нам веру у будућност. Реч, која се отима свим одређењима већ самим чином свога настања. Она је нешто што нико, осим њеног аутора, а често ни он сам, не може сасвим усмерити, ни контролисати.

Реч је као и вода, када изгледа да је нигде нема, она ће из непознатих дубина шикнути и наћи свој пут.

Не дозволимо да реч изгуби свој исконски, лековити смисао.

Ово је лист младих, по својој природи здравих људи. Ако у њему пронађете један делић те лековитости, онда је он успео.

Лист ученика
ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
"ДЕСАНКА
МАКСИМОВИЋ"
Горњи Милановац

Директор
Радмило Прокић

Уређују:
Емина Ђурић
Горан Савић
Никола Масловара
и
редакција коју чине
ученици наше школе

Рачунарска обрада:
Ненад Радовановић

Штампа:
СЗТР "ПОЛИГРАФ +"
Горњи Милановац

У разговору са директором наше школе

1. Да ли сте задовољни животом и радом у нашој школи?

Поред чињенице да увек може боље, у целини гледано врло сам задовољан.

2. Шта можете рећи о наставном особљу школе?

Сматрам да имамо веома добар, активан и колектив пун ентузијазма, који се труди да време проведено у школи, нашим ученицима, остане у лепој и незаборавној успомени и да га се увек са радошћу сећају.

3. А о ученицима ?

Ученици као ученици (смех). Понашање ученика првенствено зависи од онога што они понесу од куће, али и од наставника, који се труде да својим примером квалитет боравка у школи подигну на што виши ниво. Наставници се труде да школа не буде само пуко отаљавање посла, већ и

задовољство, јер су деца (ма колико то прозачно звучало), наше највеће благо и заиста је право уживање и привилегија радити са њима.

4. Шта је све урађено на изградњи школе и осавремењавању наставе у њој у протеклом периоду ?

Урађено је доста тога, а тренутно је најактуелнији медија хол, за који су се, заједничким снагама, изборили наставници и ученици. Ова мултимедијална учионица опремљена је најсавременијим наставним средствима, почевши од компјутера и пратеће опреме, па до видео бима биоскопских размера, чија је основна улога едукација како ученика, тако и наставника.

5. Да ли се планира још нешто по том питању ?

У техничком смислу школа је довољно опремљена, мада се ми трудимо да испратимо све што је ново и корисно и тако увек будемо корак испред осталих. Потенцијали ове школе у свим областима су велики, и треба се трудити да они сада буду искоришћени у што већој мери.

6. У односу на друге школе, чиме још наша школа завређује пажњу?

Наставним кадаром, али и духом школе, тј. оним што постоји и код нас и код ученика, другим речима, једна здрава клима у којој се живи и ради. Наравно, када су такмичења и пријемни испити у питању, не треба бити лажно скроман, напротив, то нас посебно издваја.

7. Шта мислите о ваннаставним активностима које ученици и наставници спроводе код нас ?

Претходна школска година била је веома успешна по том питању. Имали смо изузетно запажен културно уметнички програм поводом прославе Светог Саве и Дана школе, али и друге културне садржаје, од којих су неке могли да одгледају и наши другари из других школа. Организовали смо и журке - игранке у физкултурној сали на којима су били и ученици из осталих школа. Од скора ради школски радио, а и школски лист од овог броја излази два пута годишње, што говори да чинимо све да подстакнемо креативност наших ученика.

8. Зашто бисте родитељима који се, евентуално, двоуме у коју школу да упишу своје дете, препоручили баш нашу ?

Цела претходна прича је, управо, одговор на ово питање. Додао бих ту још и резултате ученика који су раније похађали ову школу, као и оних који у њу још увек иду, али и ентузијазам, који је најважнији, а цео колектив ове школе га поседује.

9. Да ли има још нешто што бисте рекли овом приликом, а да вас ми то нисмо питали ?

Ученицима и наставницима ове школе бих честитао школску славу СВЕТОГ САВУ, са жел.ом да ову, као и сваку другу, дочекају у здрављу, срећи и лепом расположењу, пуни живота и са зрелошћу која им и сада не мањка.

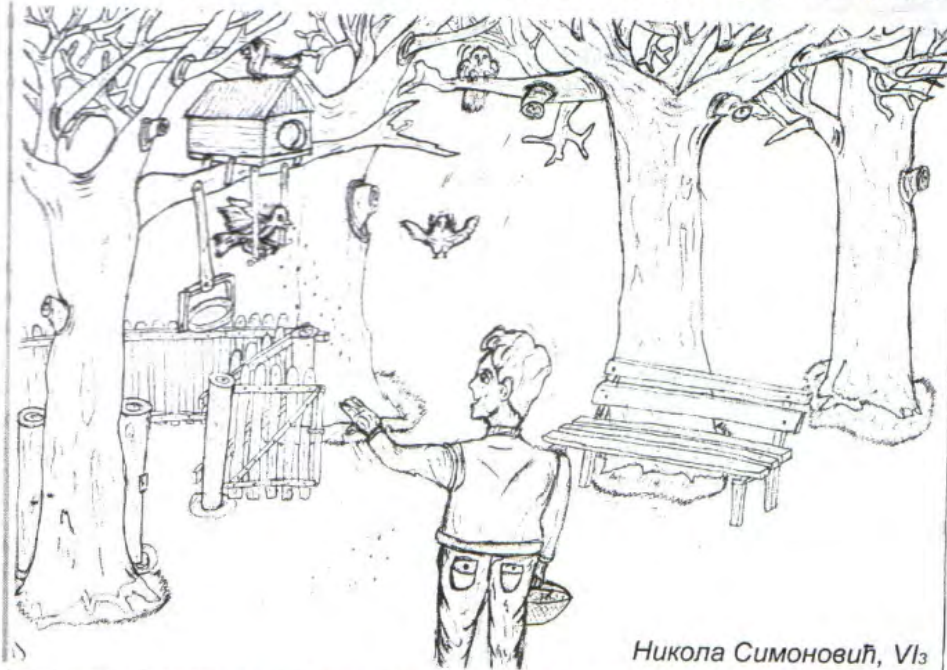

Разговарале Ивана и Катарина, VIII₃

Секције

Нахраните птице зими

У зимским данима птице су угрожене и не могу лако да дођу до хране. Птице су зими лишене хране, јер су разне семенке скривене у снегу. Зато птице из поља долећу у сеоска и градска насеља где налазе најнеопходнију храну. Са првим хладним данима долећу у градска насеља ђубаста шева и зеба. Касније им се придружују и жутовољке, сенице, штиглићи и друге. Међу њима, најбројнији су домаћи врапци. Многе птице су исцрпљене и недовољно ухрањене и поостају плен птица грабљивица. Да би се смањила смртност птица у зимском периоду, потребно је обезбедити храну за преживљавање и тако надокнадити разлику у храни коју они налазе и која им је неопходна. Храна коју птице користе је у облику семена (конопла, босиљка и др.

Никола Симоновић, VI₃

житарица). Храну треба ставити у хранилице. Има више типова хранилица, а постављају се на дрво у висини од око два метра. Постоље је од дрвета или метала, а сама хранилица је у облику кућице. Висина страна постоља износи два сантиметра, да је ветар не би однео. Хранилицу је најбоље поставити што више (на највеће дрво у башти, на високу терасу солитера и сл.). Треба избегавати промајна и ветровита места. Са прихватањем се почиње првих снежних дана, да би се птице навикле на хранилице. Храна се оставља

у јутарњим и поподневним часовима. Зрнелце се меша са плевом, песком и каменчићима. Песак и каменчићи омогућавају нормално варење, а плева се оставља да би птице чепркале и покретима одржавале кондицију, па тако и убрзано варење. Једна птица поједе дневно свега неколико грама хране, тако да прехрањивање не представља неки издатак. Може им се давати и поврће: отпаци шаргарепе и лиске свежег купуса (ако га има). Кувану храну треба избегавати, јер она мрзне и неповољно делује на органе за варење. Посебну пажњу треба посветити остацима у конзервама - оне морају наћи место у кантама, а не поред њих, јер није реткост да су птице остајале заглављене и тада их чека сигурна смрт. Хранилице морају два пута недељно да се чисте од остатака хране и да се поново поспу каменчићима, плевом и песком. Не смемо заборавити да су птице човекови пријатељи јер у току године оне убију велики број штетних инсеката. Само сеница дневно поједе око 1000 штетних инсеката. Зато се птицама ваља одужити за њихов труд тако што ћемо им помоћи зими, када им је то, заиста, потребно.

Из рада биолошке секције

Око 50 ученика учествује стално или повремено у овој секцији. Због различитог програма секција је подељена на 4 групе: млади ботаничари, зоолози, еколози и антрополози. Ученици VI и VIII разреда били су активнији у досадашњем периоду, а ботаничари и еколози ће своје садржаје више реализовати на пролеће.

Млади биолози прикупљали су природни материјал за наставу и израду збирки, а еколози су се бавили уређењем животне средине (екстеријер и ентеријер школе).

У току је акција израде кућица за птице и израде збирки листопадних биљака и четинара.

Вршимо припреме за акцију сузбијања губара у нашим шумама.

Биолошка секција

Растко

Срби су волели својим потомцима да дају имена свега што је лепо. Тако, биљка може да буде лепа, и стабло, па зашто не и нека важна, али битна реч, као на пример: слобода, мир, жеља, рад слава... Отуда међу Српкињама нису била ретка имена: Јагода, Вишња, Дуња, Јела. И стабла која су волели, дубови што су их имали, били су предмет људског одабира. Тако, на пример, хреб или дуб, раст или храст, ива... Своја презимена Срби су китили речима које су за основу имале лепо стабло: Ружић, Шљивић, Гроздић, Јагодић...

Срби су знали ко је јак и чврст, од кога се мора плашити, па отуда да буде као Вук, па нека буде и Вука. Међу именима која су добро запамћена у историји Срба су посебно и ова: Хребелан од хреба, Растко од храста, Стефан - венац, Мирослав - - у основи је мир, Петар - камен...

Да ли име Растко има за основу раст или жељу да младенац расте, може да се погађа. Можда је Растко од храста, јер Немања и Ана, после два сина и три кћери, дуго нису имали деце, па су желели да им новорођенче, најмлађи син буде чврст као раст - храст. Но, зашто не и оно Растислав да расте за славу предака и своју славу, па Растко као скраћеница од Растислава. Ако је да буде тврд као храст, родитељи нису погрешили, јер су родили сина најтврђег у вери, нади и љубави. Ако је да расте за славу рода, опет нису погрешили, јер ко је међу Србима способнији од Светог Саве, од Растка?

Записано је да Растко расте као живахан дечак, отресит и отворен, љубазан. Био је увек спреман да ради, али је у раду волео ред. Није тачно да је бежао од лова, али му је увек милије било да док други лове, он чита књиге. Није тачно да Растко није волео витешке игре, али није желео да буде учесник на гозбама са онима који воле превелика задовољства, јела и пића. Био је умерен и одмерен у свему, па је укоревао своје вршњаке, ако претерају у личним задовољствима.

Растко је до петнаесте године растао и порастао у лепог и стаситог младића. Отац му је већ тада на управљање доделио Травинију, данашње просторе Херцеговине, па се она, не случајно, и назива војводство Светог Саве.

Свети Сава благосиља Српкиња

Историчари активни и ове године

Последњи радни дан календарске 2004. године, историчари наше школе обележили су малом пројекцијом. Тачније, за заинтересоване ученике VII и VIII разреда, приређено је предавање поводом обележавања 90 - годишњице Колубарске битке. Поменуто предавање одржали су ученици VII разреда, уз помоћ наставнице Весне Ацовић и незаменљиве музичке и графичке подршке наставника Радише Јовановића. Предавање је било у облику презентације, тј. поред тога што су ученици могли да чују нешто о Колубарској бици и о војводама, могли су на видео биму и да виде

одређене слике поменутих војвода, као и сцене из битке.

Историјска секција ће се трудити да од ове године презентује ученицима све важније историјске датуме, као и личности у вези са тим догађајима.

Заинтересованих за историју сигурно има још. Придружите нам се, **активност секције зависи од активности ученика!**

Историјска секција

Хуманост на делу

Наши ђаци - активисти Црвеног крста

У нашем граду постоје многе организације. Једна од организација, којој доприносе и ђаци, је Црвени крст.

Никола Мирковић, VIII
Враћевшница

- "Безбедност деце у саобраћају" (1.9.2004.)
- "Светски дан борбе против AIDS-а"(1.12.2004.)
- "Пројекат холандског Црвеног крста"

Све акције су медијски пропраћене.

Урадили смо интервју са наставницом прве помоћи Славицом, која нам између осталог саопштава: "...Ви овде долазите да се дружите, али и да нешто научите. Јединице Црвеног крста већ одавно функционишу и деца се такмиче у разним дисциплинама. Циљ сваког полазника прве помоћи је да се едукује, да пружи помоћ на лицу места где се нађе повређена особа. Едуковани полазници су дужни да даље шире стечена знања тј. да едукују друге".

Мишљење свих полазника је позитивно и сви радо одлазе у просторије Црвеног крста. Сваке године Црвени крст прима нове чланове, па стога, другари, очекујемо вас тамо!

Да ли сте знали:

- Оснивач покрета Црвеног крста је Швајцарац Андри Динан
- Осми мај прославља се као светски дан Црвеног крста и Црвеног полумесеца, јер је на тај дан рођен Андри Динан
- Знак Црвеног крста је универзални знак, без икаквог политичког или верског значаја
- Знак црвеног крста на белом пољу изабран је у знак почаста према Швајцарској, колевци Црвеног крста
- Основни принципи Црвеног крста су: хуманост, непристрасност, неутралност, независност, добровољност, јединство, универзалност
- Основни и полазни принцип је *хуманост*
- Оснивач Црвеног крста код нас је др Владан Ђорђевић
- Црвени крст у Србији основан је 6. фебруара 1876. године.

Милена, Милица и Анђела VII₂

Први децембар је као што знате светски дан борбе против *сиде*. На тај дан су омладинске јединице Црвеног крста организовале акцију дељења пропагандног материјала својим суграђанима, са циљем да што више едукују грађане о овој смртоносној болести. У тој акцији учествовао је и велики број ученика шестог разреда наше школе. Најбољи начин да се спречи ширење ове болести је управо то- вршњачка едукација, што Црвени крст и практикује.

Уколико желите да сазнате нешто више о овој болести можете отићи на сајт:

www.aids-info.org.yu

Ивана Јоцовић VI₂

И ове године у октобру . . .

Дечја недеља

Обележавање Дечје недење у свету има дугу традицију. Код нас је први пут обележена 1934. године. Смисао Дечје недење је скретање пажње на посебност дечјег света, указивање на неправде према деци, опомена на одговорност породице, школе и државе, уочавање стварног положаја деце, покретање програма који ће побољшати њихов положај.

Дечја недеља обележена је и у нашој школи од 4. до 10. октобра. Током недеље организоване су разне активности.

Деца I и II разреда учествовала су у играма без граница, а деца III и IV разреда су се такмичила на полигону спретности. Уживали смо у пројекцији цртаних филмова на видео биму.

Током целе недеље прикупљали смо играчке и књиге за Дечје одељење болнице у нашем граду. Делегација ученика однела је поклоне.

Надамо се да смо болесној деци уз добру књигу, или неку играчку, мало олакшали боравак у болници.

Прикупљали смо плодове јесени и у ликовној радионици настајали су занимљиви и лепо радови. У холу школе направили смо кутак јесени. На паное смо изложили радове којима смо скренули пажњу на наша права.

За време Дечје недеље није било оцењивања, а у одељењима организована је настава тако што су деца предавала. Истовремено, почео је са радом и школски радио "Сунце радости", који нам чини време проведено у школи интересантнијим.

Сви смо били срећни, радосни и некако посебно важни током те недеље. Скренули смо пажњу на себе и надамо се да ће деци у земљи и свету бити сваке године све боље.

Тамара Петровић, IV₃

Тишина !!!

Забележено током "Дечје недеље"

Наставница Вера: "Затварај пећине!" (Али, наставнице, заглавила се врата.)

Наставница Мира: "Хоћеш ли шест пута да ти понављам?!" (Не морате, довољно је седам.)

Наставник Масловара: "Овде нема вике, овде само ја вичем!" (Нема потребе за виком, кад смо ми најбољи, али само кад смо сами у школи.)

Наставник Перо: "Знате, децо..." (Знамо, знамо!)

Наставник Милета: "Родила ти мајка и главу и мозак да мислиш!" (Али ми, нажалост, није родила решење за ове задатке.)

Наставник Мијо: "Молим, децо..." (Молимо и ми, да данас не одговарамо!)

Наставница Катарина: "Stop talking please!" (Саша: "Наставница је рекла да причамо".)

Наставница Зора: "Мали, смири се!" (А и ти велики поред њега.)

Ослушкивале Даница и Душица, V₂

Мајка, најлепша бајка . . .

Твојим рукама трчим у загрљај

Никада не морам да их тражим, оне су увек ту. Никада не треба да их ишчекујем, увек их осећам. У рукама њеним, увек сам најсрећнији.

Док ме њен поглед увек прати, осећам се сигурним; увек сам њим окружен. Премало је речи којима се може описати вредност једне мајке, превише је причати о њеној љубави, она се ничим не мери... Срећан сам што је увек поред мене, весео сам што је једна једина, за мене најбоља-моја мајка.

Да је лептир на цвету, био бих тужан, да је јабука у пољу, био бих усамљен. Радује ме што је моје сунце које увек несебично сија.

Прва помисао на руке је, сама помисао на моју мајку. Безброј пута су ме миловале, подржавале, тешиле, облачиле. Оне су нешто чаробно. Њихова топлина, вечити дар са неба, преносе на мене њену безграничну љубав.

Као лахор, као свила, као песма, њена рука води ме безбрижним путем у мир, радост и блаженство.

Ако је јутро, срећан сам, ако је дан спокојан сам. Увек, па и када није у близини, осећам да њене руке брину као сунце о живом свету.

Само њеним, мајчиним рукама трчим у загрљај. Са осмехом их радо пружа, знајући шта ми оне значе, а ја увек знам да је моја срећа на дохват њене руке.

Из њених руку бију зраци сунца и све је слатко као јабука, мирише на мајски цвет.

Како само уживам, када њени прсти прођу кроз моју косу. Из њих се увек рађа љубав за коју сам сигуран да никад неће престати.

Када сам "тражио прст дала је шаку" и из ње прегршт топлине да ме прати. Руке моје мајке, за увек, мени остаће сунце, цвеће и јабуке.

Весна Тешић, V₃

Лазар Царевих, VI₃

Њене руке нису сунце, цвеће и јабуке

Мајке су увек мајке и увек младе за своју децу. И то је нешто најлепше на свету. Јер како бисмо ми били деца да поред нас нису мајке? Деца су деца јер имају мајку. За своју мајку деца никад не порасту.

Мајке су увек најзамишљенији људи на свету. И док је тако испотиха гледаш, њено лепо чело благих бора обасјано је необичном светлошћу. И као све мајке, забринута је за своје дете. Мајчине очи су велика тајна. Оне обично виде оно што други никада неће приметити. У свом том гледању брисала је све што јој је сметало на лицу свог детета. Ето, шта све може једна мајка. Пролазе дани, а она је лепша него што је била, чак и на оној слици на зиду поред оца који је упија погледима. Она има очи у којима само ја знам шта се налази. Њена рука, она иста рука из мог детињства, и дан данас је нежна према мени. Милује ме, бди и стрепи надом као велико сунце које бди над својим дететом-земљом. Њена дуга, смеђа коса мирислава као мајско цвеће проспе се по мени док ме мази. Руке, које јој увек миришу на свеже, јесење јабуке нежне су као пупољци жутог маслачка. Али не! Руке моје мајке нису ни сунце, ни цвеће, ни јабуке...Оне су СВЕ!!!

Ивана Јовановић, VI₂

Молитва за мајку

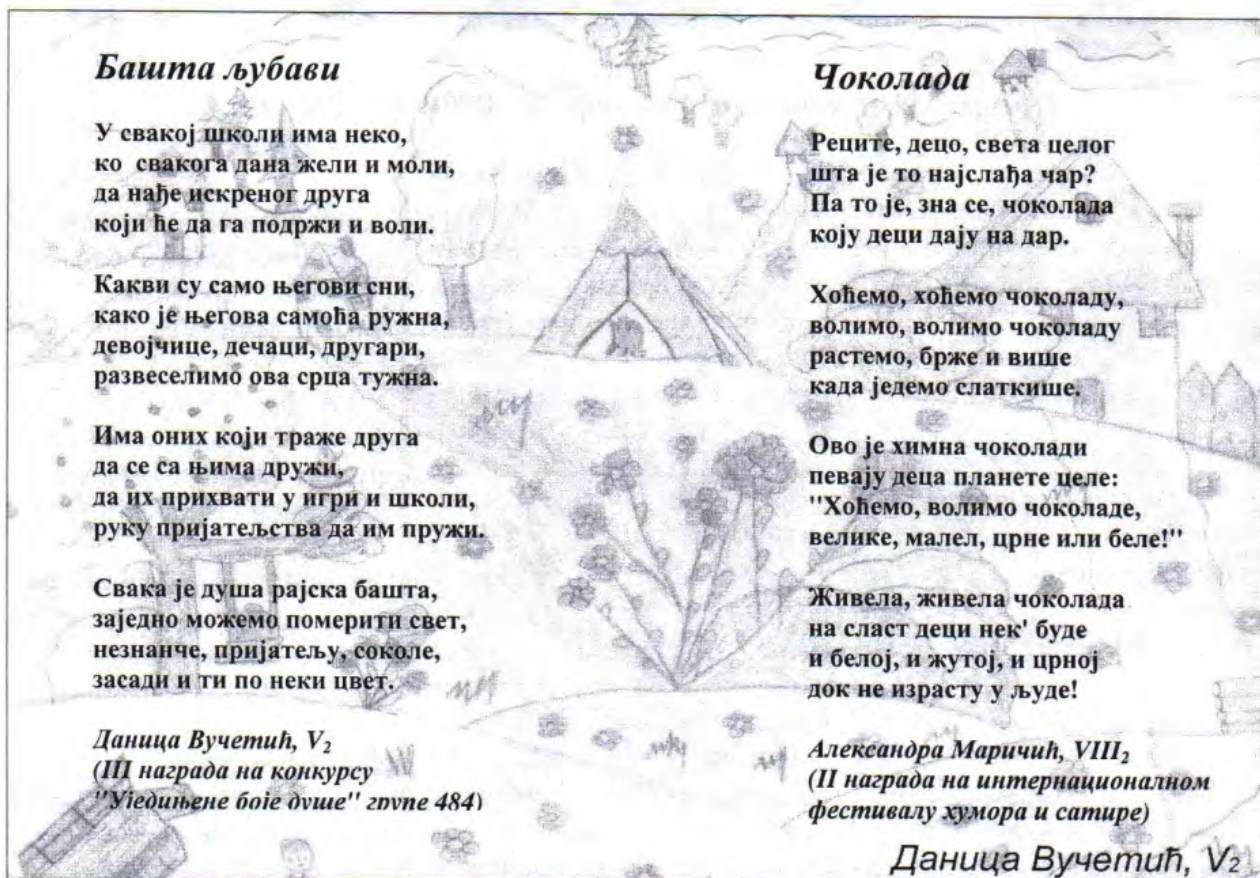
Она, што се брине,
она, што нас воли,
она, што се за нас Богу моли!

Она је та, што би
за мене све дала!
Ал' ја јој кажем:
"Нисам више мала!"

Волим и ја њу
и грлим је јако,
а она свако вече прича:
"Ти си моје благо!"

Александра Кандић, VI₂

Наши литерарни успеси

Башта љубави

У свакој школи има неко,
ко свакога дана жели и моли,
да нађе искреног друга
који ће да га подржи и воли.

Какви су само његови сни,
како је његова самоћа ружна,
девојчице, дечаци, другари,
развеселимо ова срца тужна.

Има оних који траже друга
да се са њима дружи,
да их прихвати у игри и школи,
руку пријатељства да им пружи.

Свака је душа рајска башта,
заједно можемо померити свет,
незнанче, пријатељу, соколе,
засади и ти по неки цвет.

*Даница Вучетић, V₂
(III награда на конкурсу
"Уједињене боје душе" групе 484)*

Чоколада

Реците, децо, света целог
шта је то најслађа чар?
Па то је, зна се, чоколада
коју деци дају на дар.

Хоћемо, хоћемо чоколаду,
волимо, волимо чоколаду
растемо, брже и више
када једемо слаткише.

Ово је химна чоколади
певају деца планете целе:
"Хоћемо, волимо чоколаде,
велике, малел, црне или беле!"

Живела, живела чоколада
на сласт деци нек' буде
и белој, и жутој, и црној
док не израсту у људе!

*Александра Маричић, VIII₂
(II награда на интернационалном
фестивалу хумора и сатире)*

Даница Вучетић, V₂

Мој свет

Живот...шта је то?

Многи велики људи често су говорили *Живот је море*, али су нам истовремено слали и поруке да је живот смо један и да га треба живети пуним плућима. Да, то је тачно...али нико од њих није рекао да је то море препуно огромних таласа који се разбијају један о другог, да на дну увек постоје стравично оштре стене и да поред милијарди љутих рибица, нажалост, постоје и незамисливо опасне ајкуле.

Ако је наш живот море, шта смо, заправо, ми људи? Да ли смо сви ми мирне рибице, или смо опасне ајкуле које не дозвољавају другима да проживе свој век у миру и срећи? Да ли је ико од нас размишљао о томе да у овом мору живота, тамо негде, постоји неко коме је потребна помоћ?

Болест, глад, беспарица- три највећа проблема која су увек мучила човечанство. Наравно, са годинама развијала се и медицина, привреда и економија, али у свету и даље постоје људи којима су ови појмови страни, чији је животни век знатно краћи од просечног и чији живот од рођења постаје беда.

Постоји на овом свету нешто још страшније, нешто што улива страх сваком човеку на Земљи- хендикеп од првог погледа на светлост дана.Рибица, којој је море ускратило своје блиставо шаренило. Један мио осмех или другарско здраво могу јој живот учинити много лакшим и лепшим. Помислите, то је један мали знак пажње који само добро може учинити, мали за нас, али за хендикепирану децу и људе, којима је ова љубазност, углавном, ускраћена од својих вршњака, може значити више него читаво богатство.

Живот је суров. Нико нам не може гарантовати да се нама сутра нађе десети нешто слично. Можда ми сами, или нако нама драг, постанемо особа која ће проћи поред масе људи, да би сви они, несвесни свог душевног хендикепа, уперили прст у нас или се склонили с подругљивим смешком на уснама.Зар је то судбина коју је неко одабрао и коју неко жели? Не верујем да је тако.

Ја, можда, јесам само појединац, битан или небитан, као и сва друга деца, али и даље остајем при свом ставу и не дам да ме већина обесхрабри. Све док довољно верујем у себе и даље ћу се надати да ће се узбуркано море смирити, оштре стене претворити у песак, а ајкуле променити ћуд. Још увек верујем да ћемо ускоро проговорити заједничким језиком сложности и направити места за оне којима је живот ускратио своје лепоте.

*Бојана Петровић, VIII₁
(IV награда на конкурс "Уједињене боје душе" групе 484)
Тања Радојичић, VIII₂*

Презрео сам царске дворе, царску круну и порфиру

Свети Сава

Катарина Луковић, V
Враћевшница

Свети Сава је рођен у Расу 1175. године. Младом Растку његов отац, велики жупан Стефан Немања, поклонио је на управљање Хум, ал' га то није интересовало. Није га занимала царска круна, ни царски двори и сво богатство које је имао. Хтео је да се замонаши, али му то отац није дозвољавао. Једне прилике је искористио одлазак у лов и сусрет са калуђерима да са њима оде у манастир. Када је Стефан Немања то сазнао, пошао је да га тражи. За то време Растко је био обучен у манастирске хаљине и под

Хришћанин је био прави, писменост је преносио. Учитељ је први био, тиме је се поносио!

Кроз народ је пролазио, и савете свима дав'о, путов'о је много свуда, а за замор није знао!

Добročинства чинио је, свом народу хришћанском, а народ га уважава, захвалан је свему томе!

Због његове величине, проглашен је он за свеца, па га цене неизмерно, сви старији, па и деца!

новим именом Сава, тако да га отац није препознао. Увидевши да не може да га наговори да се врати на двор, Немања се и сам замонашио. То је Сави било од велике користи, тако да су 1199. године саградили манастир Хиландар на Светој гори.

Ивана Драгутиновић, III₂

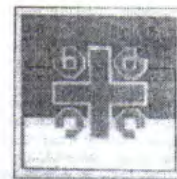
Свети Сава је био и први архиепископ и родоначелник. Организовао је превозњење медицинских књига. Основао је прве болнице у Хиландару 1199. године, а у Студеници 1208. године. Када би се неко онесвестио, користио би камфор за оживљавање, чији рецепт нико није знао. Доносио је лековито биље из Египта и Јерусалима које није било познато у Србији. Сате је проводио као учитељ. Многе људе је учио писмености. Женама и младим девојкама је показивао како се плете, везе, шије... Још их је научио како се праве прозори. Много је путовао и био је велики дипломата.

Враћајући се из посете Христовом гробу у Јерусалиму, у Бугарској, тачније у Трнову, 27. јануара 1235. године, умро је, али је за собом оставио добро семе које се и данас жање. Године 1823. почео је да се слави Савиндан, наредбом Милоша Обреновића.

Милица Браковић, VI - Враћевшница

амин (јевр.) – заиста, да, нека тако буде;
архиепископ (грч.) – поглавар самосталне правосл. црк.
благородан – племенит; племенитог рода
венчати – крунисати
двери (свете) – олтарска врата, врата на иконостасу
епископ (грч.) – највиши чин црквене јерархије
игуман – старешина манастира
крепост – снага, моћ
ктитор (грч.) – оснивач манастира или цркве
мошти – посмртни остаци светаца

нишит – сиромашан
отачаство – земља оца, отаџбина
преподобан – свет; епитет светог монаха
престављање – смрт
риза – свештеничка одежа; монашка хаљина
слово – реч, говор; назив одељка, поглавља
скрб – жалост, туга
ћелија (грч. келија) – соба у манастирском конаку за становање монаха
црноризац – монах, калуђер

Просветитељ

Кад дан дође Светог Саве,
 њега Срби свуда славе.
 Свети Сава школска слава,
 њега знају деца мала.

Кад се роди српска беба,
 Сава је благослови с неба.
 Кроз Светога Саву,
 примили смо српску славу.

Ми не видимо Светога Саву,
 али он је међу нама,
 да њега није,
 светом би завладала тама.

*Ивана Ђорђевић, V
 Враћевиница*

Свети Сава

Свети Сава, српска слава,
 понос и дика земље наше,
 тело што гори због Синан-паше.

Свети Саво, свима спас,
 подај здравље и добар глас.

Подари срећу добрим људима,
 излечи зла срца другима.

Не дај да се опет крв пролије,
 мржњу у људима, молимо те,
 ако можеш, уклони је.

Свети Саво, лику без мане,
 излечи болеснику ране.

Милић Маја, V - Враћевиница

Сава у народу

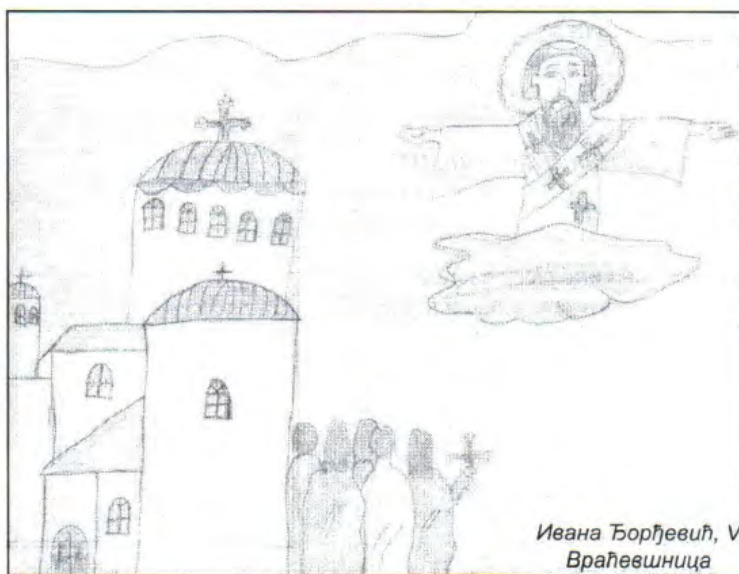
Народ га је опевао у свим облицима поезије и прозе, али га је свако доживео као добротвора, човека који је увек доносио добро, чинио добра дела.

Свети Сава у народним причама и легендама представљен је у народу као човек који им помаже у свему. Својим делима оплемењује људе, даје благослов, пружа им спокој.

У народним причама приповедач описује Савине поступке према српском живљу, а у легендама се помињу предели у вези са његовим животом.

На другој страни стоје записи поезије који казују о Савиној духовној величини и о поверењу у народу.

У народној поезији налазимо захвалност народа Сави и његовим делима.

Стефан Лазих, VII₁

Јесења страна

Јутро поред реке

Александра Флишовић III

Сањиво протрех очи и осетих како ме тог јутра обузе невероватан осећај да ће дан бити одличан. Помислих, зашто оваква јутра не можемо да имамо увек. Не допустивши да ме ништа поремети у тој јутарњој срећи, брзо се обукох и изађох из куће.

Прешавши праг у ноговице се, као миш у своју рупу, увуче хладан јесењи ваздух. На тренутак сам пожелела да се вратим у топлу кућу, али не... Ипак, део мене говорио ми је да не одустајем. Неке невидљиве руке су ме вукле у правцу где се чуо тихи жубор. Наједном, дах ми нестаде. Према мном се указа чиста, провидна река, која је, својим хладним рукама, умивала беле каменчиће. Сањива природа око ње тек се лењо будила одуговлачећи своје протезање и чекајући да се бледа, златна

кугла и овог јутра појави и раскрави околину. На њеним обалама назирала се зеленкастожута трава прошарана белим паперјем иња и слане. Оштри врхови планина који је окруживаху били су под снегом. Праменови магле лагано су клизили низ реку чинећи је у исти мах мистериозном, али и сабласном. Ретки јесењи цветићи, ситни као зрнца пасуља, чекали су да отворе своје крунице и упију још који зрачак сунца које је из дана у дан бивало све слабије. На неким местима, тик уз обало где је било плиће могла се назрети танка корица леда. Била је то најавна скорашњег доласка зиме. Мало даље, низводно, могао се видети узак дрвени мост који је поносно спајао две широке обале. Река је била мирна. Није хучала, нити јецала, као што зна некад за јесењих дана. Успорено је дисала и надимала груди као да се није радовала предстојећим данима који су мирисали на снег и хладноћу.

Магла је већ почела да се повлачи, а слаби и бледуњави зраци сунца већ умочише своје прсте у њу. Река са својом околином као да мало живну, јер ми се учини као да чух јачи жубор воде. Похитах кући јер је дан већ одмицао.

Марина Васовић, VI₃

Златна јесен

Јесен има златну боју лица,
и небо као јато златних птица.
И кад птице одлете на југ,
небески свод остаће пушт и дуг.
Ветар обара златно лишће са гране,
а магла се спусти густа,
и најави одлазак јесени ране.

Јелена Петровић, III₁

Крај јесени

По цео дан сипе јесење кише,
ветрови дувају, све више и више.
Магла се дигла изнад града
и каже: "Крај јесени је сада!"

Крај јесени добро је дошао.
То је почетак дивне зиме,
грудвања, санкања и свега
што уз снег иде.

Ана Урошевић, IV₁

Марија Рајна
Маринковић III

Зимска страна

Стигла зима

Зима хладна стигла,
сву децу на ноге дигла.

Свака кућа на крову,
има белу капу нову.

Хладан северац свира,
у срце децу дира.

Повија гранчице танке,
поново јуре санке.

Ивана Ђорђевић, III

Јелена Миловановић, III₂

Зима

Стигла нам је зима,
свуда снега има.
Брегови се беле,
а деца веселе.

Из тмурних облака
још пахуље сипе.
Оголеле гране,
једне старе липе.

Поскакују санке
и малене скије.
Деца се радују,
за њих мрза није!

Душица Петровић, V₂

Зимски дани

Зима је дошла преко ноћи. Снег је непрестано падао до јутра. Бели снег је покрио кућице добрих сељана. Магла је покрила језеро и шуму. Ноћ је прешла у дан сасвим неприметно. Снег и даље пада и меким паперјастим пахуљицама затрпава све унаоколо, а ветар не престаје да дува.

*Бисенија Казаковић, III
Горња Црнућа*

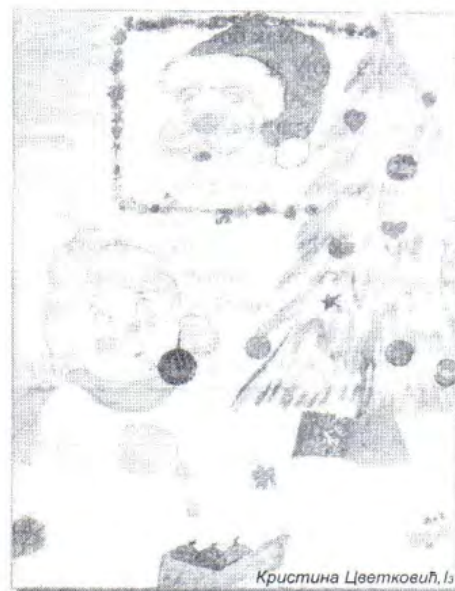
*Лазар Ђорђевић, I
Горња Црнућа*

Нова година

Стиже Нова година,
Деда Мраз се спрема.
Деца му се радују,
а он мало дрема.

По његовом дремању
деца губе наду,
а он кити јелку
за своју параду.

Тијана Шевић, III₂

Кристина Цветковић, I₂

Ловачки гулаш

Ишао један ловац у лов по зими. Сакрије се иза жбуња и чека зеца. После неког времена видео је зеца како му се нога запетљала у грану. Ухвати га и скува са кромпиром. Када је позвао другове на ручак, сетио се да нема ни једног метка у зецу. Он узме пушку и опали у лонац. Када су му дошли другови и почели да једу, један је рекао: "Није чудо што има метака у зецу, него је чудо што их има у кромпиру".

Ловили: Саша Петровић и Никола Ерић, V₂

Сонетна страна

Ивана Јовановић, VI₂

Своју земљу волим

У супермаркету
купујем паштету,
млеко, хлеб и соду,
минералну воду.

Наше производе купујем,
своју земљу поштујем.
Иако ме стомак боли,
Србин своју земљу воли.

Кућу сада градим,
коров из земље вадим,
и циглу за циглом садим.

Дижем кућу од темеља до крова
како би се отарасио свога бола,
свога бола у стомаку!

Саша, Павле, Дарко и Жељко VII₁

Љубавни сонет

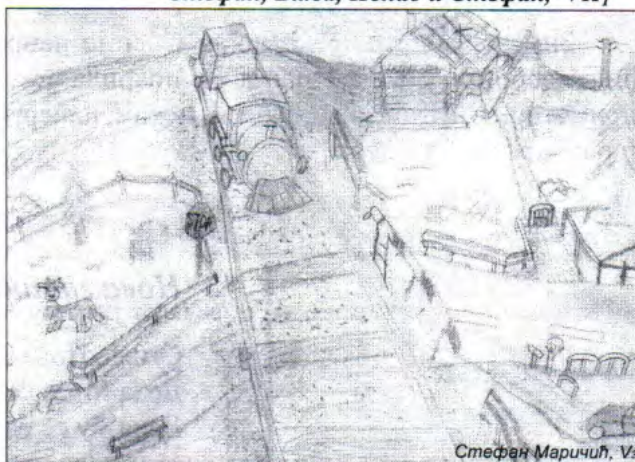
Бија је ту,
а ја увек уз њу.
Волела је мене
и писала поеме.

Отишла је сад далеко
и писала писмо неко.
То је посмо било лепо,
опроштајно и далеко.

Ја размишљам о њој,
а она о мени,
јер смо били заљубљени.

Та је љубав била кратка
и писма су била слатка,
опроштајна и далека.

Стефан, Биља, Ненад и Стефан, VII₁

Стефан Маричић, V₂

Школа

Зашто школа мора да постоји,
зашто свако мора знати да броји,
зашто су наставници тако строги-
питају се многи.

Звоно означава почетак часа,
тада сви останемо без гласа.
За нас је то почетак мучења,
наравно, због неучења!

Муче нас контролним и домаћим,
труде се да буду што тежи,
а чуде се кад неко из школе бежи!

У тој "дивној" школи пролазе дани
њу нико не воли,
ал' кад одемо, срце ће да нас боли!

Јелена, Каћа, Јасмина, Бојан и Ђорђе VII₁

Екскурзије

Седмаци на Палићу!

Први и други октобар 2004. године, ученици VII разреда са својим одељењским старешинама, провели су на екскурзији, у Војводини.

Манастир Крушедол је био прва дужа станица од када смо кренули. Смерна и тиха калуђерица увела нас је унутра и причала о постанку и историјату манастира. Осећали смо мир. Нерадо смо напустили тај Божији храм и упутили се ка Сремским Карловцима.

У Карловцима смо посетили чувену Карловачку гимназију у којој су учили великани наше српске књижевности, а затим и зграду патријаршије. Следећа станица био је Нови Сад.

Најпре смо се попели на Петроварадинску тврђаву. Поглед одозго на Дунав и Нови Сад импресионирао је. Шетња Змај Јовином улицом, разгледање старих здања, катедрала, цркава, позоришта, јединствена је. Дунавски парк са својим лабудовима остаће у трајном сећању свих нас. После дугог лутања, најзад пронађосмо хотел у Врбасу. Пред нама је била дуга, луда ноћ.

Ујутру кренусмо у Суботицу. Осећали смо јак утицај западне, аустријске културе док смо се приближавали Градској већници. У помпезној згради, у којој се због високих зидова чуо сваки корак, осећали смо се као мишеви. Напустисмо зграду Градске већнице без речи, сређујући утиске.

Зоолошки врт на Палићу је најзеленији, најуређенији и најчистији врт који сам икад видела. Уживали смо разгледајући животиње и сликајући се поред сваког кавеза. Након тога поседасмо, сви заједно, поред језера и препустисмо се посматрању тог огромног и дивног, воденог пространства уживајући у њему.

Зобнатица - место велике ергеле коња. После обиласка музеја где смо видели трофеј једног од најуспешнијих коња у историји ергеле- Казанове, упутисмо се ка шталама где смо коње видели и уживо. Одатле смо имали част да се вратимо чезама до аутобуса.

То је уједно био и крај нашег путешствија. Предвече, пуни утисака, али и уморни кренусмо назад.

Олгица Паитовић, VII₁

Осмаци на Ђердапу!

Дивно јесење јутро. Напокон дуго очекивана екскурзија. Прво одредиште - Сребрно језеро. Вода се нише на ветру који носи песак са обала. Небо је ведро, само понеки паперјасте облачић плови њиме.

Ускоро ћемо видети Голубац и лепоте Дунава. Древни град на Дунаву, изузетно занимљив лепотом. Упутили смо се ка Лепенском виру, познатом археолошком налазишту. Слушајући о његовој прошлости, имали смо сјајан поглед на Дунав, брда са друге стране и величанствену реку.

Наставили смо пут према Доњем Милановцу. Ноћ је била заиста лепа, нико није спавао, причали смо, шалили се, размењивали утиске са путовања са ученицима из других школа.

Јутро је прохладно... крећемо ка Ђердапу. Сачекао нас је водич који нас је провео кроз огромне зграде пуне непознатих машина.

Уследило је путовање према Неготину, који је удаљен неколико километара. Посетили смо кућу композитора Стевана Мокрањца. Запутили смо се дугом улицом ка Музеју хајдук - Вељка Петровића. Зидови соба били су украшени његовим сликама. Најзад - Гамзиград! Улазимо кроз прелепу, шарену капију. Очекујемо мрачне дворце пуне страшних тамница, али, одједном, нађосмо се на пространој, зеленој ливади. Чудесне зграде, стубови, мозаици разбацани по мирном зеленом пространству.

Дошло је време за полазак. Не, не желимо да идемо! Хоћемо још мало да останемо!

Касно смо стигли, богатији за један доживљај.

Јована Стековић, VIII₂

Поносни смо . . .

Прва школа са медија холлом!

Од ове школске године, па надаље, ученици наше школе имају привилегију да слушају наставу у мултимедијалној учионици или медија холу. Она је опремљена савременим техничким средствима која пружају изванредне могућности и ученицима и наставницима. Све то, добили смо, захваљујући залагању нашег директора и наставника који желе да школу у којој раде учине што практичнијом и привлачнијом за ученике. Један од кључних људи који су радили на томе је и наш наставник информатике Ненад Радовановић, са којим смо овом приликом разговарали.

1. Како сте дошли на идеју да направите медија хол?

Медија хол је идеја целог школског тима који је учествовао у пројекту школског развојног планирања, а родила се из жеље да се школа и настава у њој што више осавремени и унапреди.

2. Које се активности за сада спроводе у њему?

У мултимедијалној учионици се за сада изводи настава из предмета основе информатике и рачунарства и из свих осталих предмета за које су обезбеђени образовни софтвери. За ваннаставне активности, као што су гледање филмова, концерата и др. медија хол се за сада слабије користи због лоше организације ученика. Волео бих да више наставника изводи наставу у медија холу и да искористе фантастичне могућности које им се пружају.

3. Колико вам је времена требало за овај пројекат?

Прошло је скоро две године од

када се зачала ова идеја на семинару који је организовало Министарство просвете и спорта у оквиру школског развојног планирања. Уложено је доста труда и рада од стране целог школског тима, а са моје стране највише у инсталирању и повезивању опреме.

4. Планирате ли да овај простор још осавремените?

Ја бих идеју даљег развоја медија хола препустио ученицима, јер они вероватно имају најбоље идеје и знају у чему би им он највише помогао, а ја ћу заједно са осталим делом тима учинити све да се њихове идеје спроведу у дело.

5. Да ли ћемо се преварити ако кажемо да сте ви главни и најзаслужнији за покретање свега овога што сада имамо?

Бићу скроман. Ја сам можда највише радио у техничком смислу, али свих 15 чланова школског развојног планирања подједнако су заслужни.

6. Реците нам нешто о донацијама и финансирању овог пројекта?

Директор би вам сигурно на ово питање дао детаљније информације, али главна средства за изградњу медија хола добили смо као донацију од Светске народне банке, једним делом од локалне заједнице и наравно, ми као школа учествовали смо са већ постојећом опремом, нашим еланом и знањем.

7. Да ли бисте имали нешто да додате свему овоме?

Хтео бих да позovem све ученике наше школе да се организују, направе списак активности које би желели да се остварују у медија холу у оквиру наставних и ваннаставних активности и контактирају мене или одељењске старешине ради договора око њиховог спровођења. Такође бих позвао и ученике из наших издвојених одељења да се организују и у договору са својим наставницима и они искористе могућности које им пружа ова мултимедијална учионица. Укратко, воле бих да су ученици активнији и креативнији тј. да искористе оно што им школа омогућује.

У име свих ученика наше школе захваљујемо се нашим драгим наставницима који су нам омогућили постојање мултимедијалне учионице и обећавамо да ћемо знати правилно да је искористимо. Позивамо све да нас посете и виде наш медија хол на који смо веома поносни.

Разговарале Нада и Тамара, VII₂

Дивимо им се . . .

Бак генерације - олакшица или терет?

Бити ђак генерације је лепо и примамљиво, али понекад и бременито. Шта се све од ђака генерације очекује, предности и мане славе, нешто више о томе рећи ће нам Весна Миланковић, ђак генерације у школској 2003/2004. години.

1. Како си се снашла у средњој школи и да ли ти недостаје старо друштво и основна школа?

Снашла сам се релативно добро, али се надам да ће бити још боље. Наравно да ми недостаје старо друштво и основна школа, али у одељењу сам са најбољом другарицом, тако

да ми је лакше.

2. Да ли ти у средњој школи звање ђака генерације представља терет или олакшицу?

Искрено, мислим да многи и не знају да сам ђак генерације, или ми бар то никада нису поменули.

3. Како си се ти осећала када си сазнала да си ђак генерације?

Па, и нисам била нешто нарочито срећна јер сам знала да је разлика између мене и осталих вуковаца веома мала, чак занемарљива. Било је ту још добрих ђака, вредних да понесу ову титулу и жао ми је што то мора да буде само један ђак. Можда је то и неправедно.

4. Колико труда и рада је потребно да се постигне тако добар успех?

Потребно је много труда, рада и одрицања, али све је то занемарљиво кад се упореди са оним што добијаш.

5. Ишла си на многобројна такмичења из свих предмета, али најбоље резултате си постигла из биологије. Колико дуго си се спремала за то такмичење?

Зависи од такмичења. За нека сам се спремала дуже, а за нека краће.

6. Знамо да си била активан члан школског хора. Да ли си и у средњој школи наставила са том активношћу?

Да, јесам. И сада певам у гимназијском хору.

7. Колико ти сада остаје времена за дружење и одмор с обзиром да је у средњој школи предмета више, а градиво обимније?

Учење ми је на првом месту, али када га завршим, остаје ми сасвим довољно времена за дружење, одмор и друге активности.

8. Најдража успомена коју си понела из основне школе?

Оно чега се најрадије сећам је екскурзија у 8. разреду.

Разговарала Катарина Мијатовић, VIII₃

Радио - станица "Сунце радости"

Половином октобра 2004. године у нашој школи је са радом почела радио - станица "СУНЦЕ РАДОСТИ". У њој свакодневно раде, за сада, ученици VII разреда уз помоћ наставника и наставнице српског језика. Програм радио - станице као и музика емитују се, после другог и трећег часа, за време великих одмора. Радио - станица има два водитеља Тамару Каралазић и Наду Јоксимовић, тонца - Аца Илића и ученика одговорног за музику, а то је Марко Ђоковић. Свакога дана ученици за време одмора могу да се забаве и опусте уз добру музику, а и да уживају у разним информативним емисијама. Информативни програм нашег радија свакодневно обухвата краће вести о неким значајнијим догађајима у школи и граду који се могу тицати спорта, културе и свега осталог што би ђаке могло занимати. Радио - станица често има и госте који својим музичким или неким другим видом употпуњују програм.

Захваљујући доброј вољи наставника и ученика наша школа је обогатила живот и рад у њој песмом, музиком и др. културним активностима. Прикључите се и ви и својим предлозима побољшајте активности у нашој и вашој радио - станици "Сунце радости"!

Анђела Павловић VII₂

Спорт

Атлетска лига

Милена Стојковић

Лига градских основних школа у атлетици одржана је у октобру 2004.год. Такмичење се одвијало у три кола и то: у конкуренцији пионира и пионирки V и VI разреда и VII и VIII разреда. Такмичило се по принципу двомеча са по два такмичара у дисциплини. Пионири и пионирке V и VI разреда такмичили су се у трчању на 60м, 300м, 4 x 100м; скоку у даљ, скоку у вис, бацању кугле од 3 кг; а

Невена Радивојевић

пионири и пионирке VII и VIII разреда у трчању на 100м, 400м (300м), 800м (600м), скоку у даљ, скоку у вис и бацању кугле од 4 кг за дечаке и 3 кг за девојчице. На такмичењу је учествовало око 60 ученика из наше школе и исто толико из осталих градских школа. Најуспешнији ученици из наше школе били су Невена Радивојевић у бацању кугле и Милена Стојковић у трчању на 60м. Поред њих, запажене резултате постигли су и Милић Живковић, Немања Цветковић, Стефан Тривковић, Ненад Стјепић, Маја Глишовић, Данијела Мрдаковић, Јелена Кукољ, Јасмина Спалевић, Сретен Новаковић, Филип Димитријевић, Никола Мрдаковић и др.

Јасмина Илић, VII₁

И још по нешто . . .

ПРОЈЕКАТ ГРАЂАНИН

Где су "Грађани"?

Прошле и претпрошле године, код нас је спроведен јако занимљив пројекат "Грађанин". Уз помоћ наставнице Весне Ацовић, тадашњи шестаци успешно су представили проблеме наше заједнице на такмичењима у Врњачкој Бањи и Трстенику о чему смо писали у прошлом броју нашег листа.

Сад се поставља питање: **Зашто ове школске године нема пројекта "Грађанин" у нашој школи?**

Наставница Весна одговара:

"Проблем је у томе што Министарство неће да финансира пројекат, а школа нема финансијских средстава да би могла ђацима да изађе у сусрет и да их подржи, али требало би ускоро нешто да се реши".

У разговору са шестацима сазнајем да постоји велико интересовање за пројекат, јер ће им он помоћи да лакше уоче проблем и ефикасно га реше.

Следећи корак је на Министарству...

Милица Лукић, VII₂

Занимације

Говори да те упознам или о фазону

Фазонирати (fasonner) је реч француског порекла, а значи: израдити, израђивати, уобличити, обликовати, дотерати, удесити, украсити... Иако позајмљеница, ова реч се често може чути и у нашем језику. Обично се каже: "Фазонирај то мало", у смислу - дотерај га, удеси га и сл. Рубрика "Говори да те упознам" садржи одговоре ученика, а и неких наставника, на питање шта значи реч фазонирати.

- Правити фазоне. (Тамара, VII1)
- Бити у фазону. (Анђела, VII2)
- Дотеривати шешир. (наставник Петар)
- Фазонирати фризуру или одело. (Игор, VI1)
- Фолирати се. (Кристина, VIII1)
- Нисам у фазону да вам одговорим на тај фазон. (наставник Радиша)
- Направити нешто смешно. (Немања, VIII1)

На одморима записале Милена и Милица, VII2

Алуминијум	Кобалт	Сумпор
Антимон	Литијум	Угљеник
Бром	Магнезијум	Флуор
Бизмут	Натријум	Фосфор
Гвожђе	Олово	Хелијум
Злато	Платина	Хлор
Јод	Радијум	Хром
Кисеоник	Селен	Церијум
Калијум	Силицијум	
Калцијум	Сребро	

К	И	Н	О	Е	С	И	К	А	Л	И	Ј	У	М
А	С	Р	Е	Б	Р	О	А	Н	И	Т	А	Л	П
Л	У	О	Ђ	М	У	Ј	И	Ц	И	Л	И	С	
Ц	М	Ф	Ж	У	У	Г	Љ	Е	Н	И	К	Т	Ц
И	П	С	О	Ј	М	Ј	Н	О	Б	А	О	И	Е
Ј	О	О	В	И	У	Х	И	О	Т	К	Б	Ј	Р
У	Р	Ф	Г	Д	Ј	А	Е	З	М	А	А	У	И
М	О	Р	Х	А	И	Р	О	Л	Е	И	Л	М	Ј
Б	Р	О	М	Р	Р	О	О	В	И	Н	Т	З	У
Б	И	З	М	У	Т	Л	Д	У	О	Ј	Г	Н	М
Н	Е	Л	Е	С	А	Х	О	Р	Л	Л	У	А	А
А	Л	У	М	И	Н	И	Ј	У	М	Ф	О	М	М

Дарко Павићевић, VII1

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2				■					■	
3					■		■			
4		■								
5						■				
6		■			■					
7	■				■				■	
8	■				■				■	■
9				■					■	
10				■						

Водоравно:

1. Главни град Мађарске
2. Одјек; зеленило у пустињи; 5. слово
3. Геометријско тело; полупречник; сисар месождер
4. 13. слово; деветопојасни оклопник
5. Острвска држава у Европи; опат у Робин Худу
6. Азот; иницијали глумца и редитеља Ивана; ж. име
7. Члан једног северноамеричког племена; првак; време
8. Женка јелена; пас, куче
9. Непознати број у математици; лука (шпан.); модерно, што је у тренду
10. Мајка, мама; душа (лат.)

Усправно:

1. Главни град Немачке; иницијали револуционара и књижевника Ивана; 2. Орган чула слуха; сумпор; овца у Андрићевој приповеди; 3. Прст који стоји до малог прста; 4. Везник; мушко име; јод; 5. М. О.; множина (скр.); магија, моћ; 6. Организована група у свечаном покрету; везник; 7. Е. З.; пето слово; после тога; 8. Зезати се; трећи самогласник; 9. Тесла; прибор за рад; главни град Италије; 10. Правни саветник; предлог.

Павле Маринковић, VII1

